

OBIECTIVUL DEZVOLTĂRII DURABILE „FOAMETE ZERO” PRIN PRISMA SITUAȚIEI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Miron Corina*, Scurtu Maria-Magdalena

Departamentul Economic, Facultatea Inginerie Economică și Business, Universitatea Tehnică, Chișinău, Moldova

*Autorul corespondent: Miron Corina, corina.miron@em.utm.md

Îndrumătorul/coordonatorul științific: **Rina ȚURCAN**, dr., conf. univ., UTM

Rezumat: În contextul global al dezvoltării durabile și al eforturilor de combatere a foametei, Republica Moldova se află într-o situație unică și complexă. Ca parte a comunității internaționale, Moldova își asumă obligația de a atinge obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite de Organizația Națiunilor Unite, inclusiv obiectivul Foamete Zero. Cu toate acestea, situația particulară din Moldova impune diferite provocări și necesită soluții adaptate la realitățile sale economice, sociale și politice. Prin urmare, această cercetare se concentrează pe analiza obiectivului dezvoltării durabile Foamete Zero în contextul Republicii Moldova. Scopul prezentului articol este de a examina situația actuală a țării în materie de securitate alimentară prin concentrarea asupra factorilor care contribuie la insecuritatea alimentară, cum ar fi sărăcia și schimbările climatice. Prin abordarea interdisciplinară și participativă, ne propunem să aducem o contribuție semnificativă la înțelegerea și abordarea problemei foametei în Republica Moldova. Această cercetare nu numai că va oferi o imagine detaliată a situației actuale a foametei în Moldova, dar și va propune recomandări concrete pentru politicile și acțiunile viitoare, în vederea atingerii obiectivului „Foamete Zero” și asigurării unui viitor mai sigur și mai prosper pentru toți locuitorii Republicii Moldova.

Cuvinte cheie: Foamete Zero, Republica Moldova, Obiectivul durabilității, Programul Alimentar Mondial, Consum de producție responsabilă

Introducere

În zilele noastre la nivel global se pune un accent prioritar asupra Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă adoptate de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite în septembrie 2015.

Aceste șaptesprezece obiecte au o influență majoră la nivel mondial în vederea asigurării unui viitor fără sărăcie, protejat, în condiții de pace și bunăstare.

Ele tratează în ansamblu unele dintre cele mai importante provocări globale, de la lipsă și foamete la inegalități, modificări climatice și creștere economică durabilă. Obiectivele dezvoltă conștiința umană spre conlucrarea colectivă și inteligentă pentru atingerea țelurilor și aplicarea lor pe toate subramurile de dezvoltare.

Un obiectiv moral și umanitar, ci și un element crucial în realizarea unei lumi mai echitabile, mai sănătoase și mai prospere pentru toți locuitorii săi este obiectivul "Zero Foamete". Importanța obiectivului "Zero Foamete" este esențială din mai multe perspective:

- Drepturile Omului;
- Sănătatea și Dezvoltarea Durabilă;
- Stabilitatea Socială și Economică;
- Sustenabilitatea Globală;

În ciuda progreselor înregistrate în ultimele decenii, foametea și insecuritatea alimentară rămân provocări majore, cu impact devastator asupra sănătății, dezvoltării și stabilității sociale și economice. Cu toate acestea, există speranță și oportunitate pentru a aborda aceste probleme, bazându-ne pe exemple de bune practici și pe angajamentul continuu al comunității internaționale.

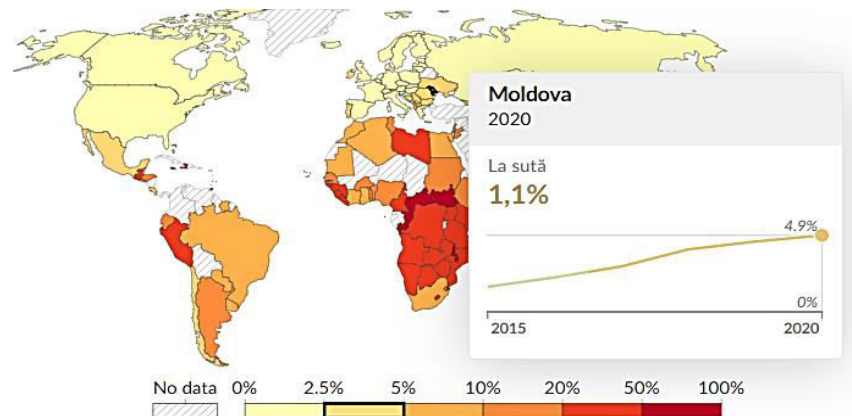
Scopul cercetării constă în analizarea implementării obiectivului „Foamete Zero” în Republica Moldova prin prisma politicilor, strategiilor și experienței globale ce pot fi implementate.

La realizarea acestui articol au fost folosite următoarele metode precum analiză comparativă, observația și sinteza informației. Studiile efectuate au demonstrat ideile inițiale privind importanța deosebită a acestui obiectiv în fiecare țară inclusiv și Moldova.

În concluzie, obiectivul "Zero Foamete" nu este doar un ideal nobil, ci și este responsabilitatea noastră colectivă să ne angajăm ferm și să acționăm decisiv pentru a asigura că fiecare individ are acces la alimente adecvate și la oportunități echitabile pentru un trai demn și prosper. Prin abordarea acestei provocări cu determinare și cooperare, putem construi un viitor în care foamea să devină un capitol închis în istoria umanității.

Analiza situației actuale a foametei în Republica Moldova :factori, impactul, strategii implementate.

Analiza situației actuale a foametei în Republica Moldova dezvăluie o realitate îngrijorătoare, cu impacte profunde asupra populației și societății în ansamblu. Conform hărții din fig. 1 bazată pe insecuritatea alimentară severă putem observa ca ponderea populației din Republica Moldova a crescut 1,1% la sută față de nivelul global.

Fig. 1. Ponderea populației cu insecuritate alimentară severă, 2020

Această hartă arată diferite niveluri de insecuritate alimentară, țările fiind codificate pe culori în funcție de proporția populației grav afectată, servește drept bază pentru dezvoltarea politicilor și alocarea de resurse pentru combaterea foametei în întreaga lume. În cazul dat se observă că insecuritatea alimentară este în scădere în Moldova, ceea ce poate reflecta impactul pozitiv al programelor de dezvoltare și de ajutor alimentar [1].

Factorii care contribuie la acest fenomen includ sărăcia persistentă, schimbările climatice neprevăzute, precum și infrastructura agricolă și alimentară subdezvoltată. Sărăcia rămâne un factor principal, afectând accesul la alimente pentru numeroase familii și comunități din întreaga țară. Schimbările climatice, cum ar fi seceta și inundațiile, agravează situația prin afectarea recoltelor și a disponibilității generale a alimentelor. În plus, infrastructura agricolă și alimentară subdezvoltată limitează capacitatea țării de a produce și distribui alimentele necesare. În ceea ce privește politicile și strategiile implementate, Republica Moldova a adoptat diverse măsuri pentru combaterea foametei, inclusiv programe de asistență socială și programe de sprijin pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Aprobarea documentului de politică „Strategia securității alimentare a Republicii Moldova” pentru anii 2023 – 2030 constituie baza strategică și prioritară de implementare a obiectivului „Zero foamete”, Fără sărăcie”, și „Consum de producție responsabil”. Acest document de importanță majoră contribuie la atingerea obiectivelor de protecție și îmbunătățire a calității vieții grupurilor defavorizate, de asigurare a competitivității produselor agricole, de dezvoltare a

ramurilor conexe de produse agroalimentare și de creștere a infrastructurii calității și siguranței alimentelor constituind o armă împotriva sărăciei și foametei [2].

Aplicabilitatea și adaptarea modelelor de succes în combaterea foametei în lume pentru Republica Moldova

Foamea este un fenomen în care o mare parte a populației unei regiuni sau unei țări este atât de prost hrănită, încât moartea prin inaniție devine un fenomen obișnuit. În ciuda resurselor foarte mari economice și tehnologice ale lumii moderne, foamea mai lovește numeroase regiuni ale planetei, în special țările în curs de dezvoltare unde domnește sărăcia, unde o persoană din 8 suferă de foame în fiecare zi. Foamea nu afectează doar indivizii. Aceasta, de asemenea, cauzează o povară gravă din punct de vedere economic asupra comunităților și a dezvoltării durabile a țărilor. Cele mai simple acțiuni de a înlătura foamea la nivel de țară constituie din următoarele fapte:

- Furnizarea de provizii, atât din partea statului cât și de către oameni particulari.
- Creșterea productivității în agricultură prin sprijinirea agriculturii regionale.
- Protecția resurselor naturale prin elaborări de politici realizate în mod responsabil.
- Înlăturarea cauzei producerii dăunătorilor agricoli.
- Ajutorul financiar și tehnic a micilor producători agricoli în dezvoltarea sustenabilității.
- Asigurarea dreptului la alimente, mai ales pentru oamenii săraci [3].

Combaterea foametei în lume este un obiectiv enorm și complex, iar există numeroase organizații, programe și inițiative care lucrează în acest sens. Un exemplu de model de succes și inițiativă eficientă în combaterea foametei constituie *Programul Alimentar Mondial* fiind cea mai mare organizație umanitară din lume care oferă asistență alimentară în zonele afectate de conflicte, dezastre și de impactul schimbărilor climatice. Guvernul Republicii Moldova a solicitat ajutorul acestei organizații cu privire la criza refugiaților care și-a început activitatea în martie 2022. Acțiunile benefice atât pentru refugiații din Ucraina cât și pentru populația Moldovei se constituie din următoarele activități:

1. Sprijin financiar pentru moldovenii care găzduiesc refugiați;
2. S-au oferit peste 2,5 milioane de mese calde la Centrele de Plasament pentru Refugiați;
3. Ajutor financiar în perioada rece anului 2022 – 2023 pentru 56 000 de familii cu venituri reduse;

Această cooperare fructuoasă între Republica Moldova, PAM și ONU își va continua activitatea în diverse domenii în baza Memorandumului semnat care are un caracter provizoriu [4].

O altă metodă de combaterea foamei constituie programele de asistență socială din partea Guvernului Republicii Moldova și organizațiilor non-guvernamentale ca *Programul Național de Alimentare Școlară și Asociația Moldova Fruct*.

Prin *Programul Național de Alimentare Școlară* copii primesc mese zilnice la școală, astfel contribuind la combaterea malnutriției și la crearea performanței școlare [5].

Iar *Asociația Moldova Fruct* fiind organizație non-profit se concentrează pe combaterea risipei alimentare și pe promovarea consumului de fructe și legume proaspete. Această asociație lucrează în parteneriat cu organizații guvernamentale, non-guvernamentale și alte entități pentru a dezvolta și implementa proiecte și inițiative în domeniul siguranței alimentare, sănătății și dezvoltării comunitare.

O altă metodă implementată cu succes în Republica Moldova după exemplul internațional în lupta cu foamea o constituie *Banca de Alimente* care deja are o experiență de peste 10 ani în recuperarea și gestionarea produselor alimentare. Iar cu sprijinul Uniunii Europene a lansat platforma online Donezalimente.md. care prezintă un proiect digital inovator care va ușura procesul logistic de recuperare alimentelor de la agenții economici din lanțul agro-alimentar și redistribuire către serviciile de cantină socială și alte servicii sociale unde se furnizează hrană. Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova Jānis Mažeiks a declarat că „Această platformă a fost creată pentru a-i conecta pe cei aflați în nevoie cu cei care pot oferi sprijin. Astfel, contribuim la o societate mai echitabilă și mai incluzivă. Totodată, contribuim activ la crearea unei

culturi a solidarității pentru reducerea risipei alimentare. Uniunea Europeană susține activitatea Băncii de Alimente pentru că promovează respectul pentru hrană, precum și valoarea muncii celor care cultivă, prepară și distribuie alimente. Recuperarea alimentelor bune pentru consum reduce risipa de alimente” [6].

Acestea sunt doar câteva exemple de model de succes în combaterea foametei în Moldova. Este important să se continue eforturile și investițiile în aceste domenii și să se dezvolte noi inițiative și parteneriate pentru a asigura securitatea alimentară și bunăstarea pentru toți locuitorii Republicii Moldova. Un rol decisiv în realizarea obiectivului dezvoltării durabile „Zero Foamete” îl constituie Parlamentului Republicii Moldova cu promovarea mai multor măsuri, inițiative și legislative adoptate și promovate. Dar și fiecare individ poate contribui în lupta cu foamea cu două instrumente puternice prin conștientizare acestei probleme și educația pentru a înțelege cauzele și efectele foametei pentru prosperarea societății umane.

Concluzii

În concluzie, implementarea și realizarea obiectivului Zero foame în Moldova reprezintă un angajament crucial pentru viitorul țării. Cu toate că există provocări complexe, cum ar fi schimbările climatice, instabilitatea economică și accesul limitat la resurse, este esențial să se adopte o abordare integrată și sustenabilă pentru a aborda această problemă urgentă. Guvernul, împreună cu partenerii internaționali și organizațiile non-guvernamentale, trebuie să-și intensifice eforturile pentru a sprijini agricultura durabilă, a investi în infrastructură rurală și a dezvolta programe eficiente de siguranță alimentară și protecție socială pentru cei mai vulnerabili membri ai societății. Educația și conștientizarea publică joacă, de asemenea, un rol crucial în promovarea unor practici alimentare sănătoase și în combaterea irosirii alimentelor. Prin cooperare și angajament comun, este posibil să se realizeze progrese semnificative în direcția obiectivului zero foame, asigurându-se că fiecare individ din Moldova are acces la hrana necesară pentru o viață sănătoasă și prosperă.

Bibliografie:

- [1] Team, O.W. in D.; Roser, M. End Hunger, Achieve Food Security and Improved Nutrition and Promote Sustainable Agriculture. *Our World in Data* **2023**.
- [2] Bolea, V. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare.
- [3] Combaterea Foametei În Țările În Curs de Dezvoltare: Angajamente de Securitate Privind Alimentele În UE | EUR-Lex Available online: <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/against-hunger-in-developing-countries-eu-food-security-commitments.html> (accessed on 26 March 2024).
- [4] Programul Alimentar Mondial (PAM) Și Agențiile ONU Din Moldova: Sprijin Comun Pentru Programul de Protecție Socială În Republica Moldova | Primăria Orașului Rezina Available online: <https://primaria-rezina.md/2023/02/09/programul-alimentar-mondial-pam-si-agentiile-onu-din-moldova-sprijin-comun-pentru-programul-de-protectie-sociala-in-republica-moldova/> (accessed on 26 March 2024).
- [5] Ministerul Educației Și Cercetării | Guvernul Republicii Moldova Available online: <https://mecc.gov.md/ro/content/norme-financiare-pentru-alimentatia-copiilor-din-institutiile-prescolare-si-scolare-au> (accessed on 26 March 2024).
- [6] Stiubei, E. Cu suportul Uniunii Europene a fost lansată platforma inovativă Donezalimente.md. *EU for Moldova* 2023.